Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Eduskunnan ympäristövaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö asiassa U 6/2023

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kirjallinen asiantuntijalausunto asiassa: U6/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä (nettonollateollisuutta koskeva säädös)

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) kiittävät mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto Valtioneuvoston kirjelmästä (myöhemmin kirjelmä) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä (nettonollateollisuutta koskeva säädös).

Kirjelmässä todetaan, että asetusehdotuksella on vaikutusta jäsenvaltioiden viranomaisten tehtävien organisointiin, koska jäsenvaltiot velvoitettaisiin nimeämään kansallinen toimivaltainen viranomainen koordinoimaan hankkeiden luvitus- ja muita hallinnollisia menettelyjä. Lisäksi ehdotetussa asetuksessa säänneltäisiin jäsenvaltioiden hallinnollista menettelyä yksityiskohtaisella tasolla esimerkiksi asettamalla enimmäismääräaikoja luvitusmenettelylle. Valtioneuvoston tapaan ELY-keskukset pitävät tärkeänä, että luvitus- ja muista hallinnollisista menettelyistä säädeltäisiin ensisijaisesti kansallisella lainsäädännöllä. Erityisen tärkeänä ELY-keskukset pitävät sitä, että jäsenvaltioilla on ehdotettua enemmän liikkumavaraa organisoida viranomaisten tehtävät ja hallinnolliset menettelyt ottaen huomioon jäsenvaltioiden maantieteelliset erot sekä alueelliset ja paikalliset olosuhteet.

Kyseessä on vaikutuksiltaan merkittävä asetus, joten komission perustelut vaikuttavuusarvioinnin puuttumisesta kiireellisyyteen vedoten eivät ole hyväksyttäviä. Kirjelmässä asia voitaisiin esittää painokkaammin.

Keskitetyn asiointipisteen perustaminen voi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, mikäli tätä varten perustetaan kokonaan uusi viranomainen. Kirjelmässä voitaisiin tuoda esille, että varsinkaan julkisen talouden nykyisessä ja todennäköisessä tulevaisuudessa uusien virastojen perustaminen on vaikeasti perusteltavissa. Uusien tehtävien sisällyttäminen jo olemassa olevien viranomaisten tehtäviin voitaisiin tuoda kirjelmässä esille ensisijaisena ratkaisuna. Kuten kirjelmässä todetaan, kansallisen toimivaltaisen viranomaisen nimeäminen kolmen kuukauden

kuluessa asetuksen voimaantulosta on liian lyhyt aika ottaen huomioon tarpeen muuttaa kansallisia viranomaisia koskevaa lainsäädäntöä.

Ehdotukseen sisältyvien viranomaisille osoitettavien tehtävien tulisi olla tarkkarajaisempia ja selkeämpiä, erityisesti ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien hankkeiden määrittämisen. Muistiossa todetaan, että tämä "voi aiheuttaa epäselvyyttä sekä haasteita viranomaisen toiminnassa". Asian voisi ilmaista painokkaammin, toteamalla, että tämä "hyvin todennäköisesti aiheuttaa epäselvyyttä ja haasteita viranomaisen toiminnassa".

Asetusehdotuksessa säädettäisiin nettonollateknologioiden valmistusta koskevien hankkeiden luvituksen enimmäismääräajoista. Sääntelyssä on varmistuttava siitä, että luvitukselle ja muille viranomaisprosesseille asetetut enimmäismääräajat ja mahdollisuudet myöntää pidennyksiä ovat riittäviä asian käsittelemiseksi huolellisesti. Tämä edellyttää myös riittäviä viranomaistoiminnan resursseja mm. ELY-keskuksissa.

Valtioneuvoston kannanoton mukaisesti asetuksen kansalliselle täytäntöönpanolle on varmistettava riittävä siirtymäaika erityisesti sääntelyn ennakoitavuuden vuoksi.

ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen puolesta,
y-johtajien puheenjohtaja,
ylijohtaja Tommi Muilu
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
tommi.muilu@ely-keskus.fi
p. 0295 025 206

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.

Tämä asiakirja KEHA/18689/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/18689/2023 har godkänts elektroniskt

Muilu Tommi 05.06.2023 10:45